

Program Samorządowy

**WOJEWÓDZTWO
ŁÓDZKIE**

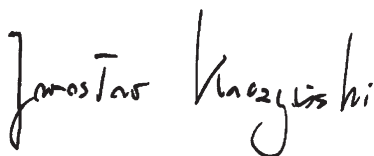
Październik 2006

Szanowni Państwo,

rok temu, dzięki głosom Wyborców, wzięliśmy na siebie odpowiedzialność za kraj i za Polaków. Podjęliśmy się trudnego zadania naprawy państwa i stworzenia IV Rzeczypospolitej na fundamentach prawa i sprawiedliwości. Mieliśmy pomysł na nową Polskę i stworzyliśmy Program Polski Solidarnej.

Dziś, przed wyborami samorządowymi, mamy konkretne propozycje i rozwiązania. Chcemy być bliżej ludzi. Chcemy nadal brać odpowiedzialność za całą Polskę, każde województwo, każdy powiat, każdą gminę. Jesteśmy dobrze przygotowani do tego zadania.

Aby w pełni wykorzystać szanse rozwoju, jakich Polska do tej pory nie miała, przygotowaliśmy Samorządowe Programy Wojewódzkie, które zamierzamy zrealizować.

Prezes partii
Prawo i Sprawiedliwość

Spis treści:

Charakterystyka województwa łódzkiego	5
Ochrona środowiska	7
Kultura i ochrona jej dóbr	9
Kultura fizyczna i sport	11
Przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizacja lokalnego rynku pracy	12
Zagospodarowanie przestrzenne	14
Promocja i ochrona zdrowia	16
Bezpieczeństwo publiczne	18
Edukacja	20
Pomoc społeczna	22
Polityka regionalna	24
Rolnictwo	25
Gospodarka	27

Charakterystyka województwa łódzkiego

Województwo łódzkie leży w centralnej części Polski. Ma zwarty, zbliżony do koła kształt, w centrum którego znajduje się stolica regionu wraz ze swoją aglomeracją. Region graniczy z sześcioma innymi województwami: od wschodu i północy z mazowieckim oraz na krótkim odcinku z kujawsko-pomorskim, od zachodu z wielkopolskim, od południa z opolskim, śląskim i świętokrzyskim.

Region łódzki leży na geometrycznych osiach Polski północ-południe i wschód-zachód, które krzyżują się w okolicach Piątku w powiecie łęczyckim (geometryczny środek Polski). Dzięki temu w strukturze przestrzennej kraju region jest jednocześnie obszarem tranzytowym i węzłowym. Znajduje to odzwierciedlenie w przebiegu głównych pasm komunikacji i infrastruktury technicznej (rurociągów, linii energetycznych) oraz rozmieszczeniu ich aktualnych i przyszłych węzłów.

Województwo łódzkie ma korzystne położenie z punktu widzenia połączeń europejskich na linii północ-południe i wschód-zachód. Tranzytowo-węzłowe położenie województwa może stać się jednym z jego największych atutów w stosunku do wyzwań konkurencyjnych ze strony regionów krajowych i zagranicznych.

Województwo składa się z 3 powiatów grodzkich (miasta na prawach powiatu) oraz 21 powiatów ziemskich, w tym powiatu brzezińskiego, utworzonego 01.01.2002 roku przez podział powiatu łódzko-wschodniego.

Udział ludności mieszkającej w miastach na prawach powiatów stanowi 35,2% ogółu. Ludność województwa zamieszkuje w 18 gminach miejskich, 24 gminach miejsko-wiejskich oraz 135 gminach wiejskich.

Województwo łódzkie, nie mając naturalnych obszarów górskich i jezior oraz wybrzeża morskiego, dysponuje innymi walorami turystycznymi, które mogą być wykorzystywane głównie dla agroturystyki oraz dla turystyki wypoczynkowej mieszkańców miast. Dużą atrakcyjnością turystyczną odznaczają się doliny rzek. Szczególnie interesujące krajobrazowo są górne i środkowe fragmenty dolin Warty, Prosnicy i Pilicy, znaczne odcinki dolin Rawki, Widawki, Mrogi i wielu mniejszych rzek wypływających z Wyżyny Łódzkiej. Unikatowym walorem przyrodniczo-wypoczynkowym Ziemi Łódzkiej są duże zbiorniki wodne Sulejowski i Jeziorsko oraz mniejsze: Cieszanowice na

Luciąży koło Gorzkowic, Słok na Widawce oraz Miedzna Murowana na Wąglance w gminie Białaczów.

Na obszarze województwa istnieje 88 rezerwatów przyrody o łącznej powierzchni 7174,6 km² oraz 7 parków krajobrazowych o całkowitym obszarze 97945,2 km² (Przedborski, Sulejowski, Spalski, Międzyrzecza Warty i Widawki, Załęczański, Bolimowski, Wzniesień Łódzkich). Parki wykorzystywane są dla celów rekreacji i wypoczynku.

Oprócz walorów krajobrazowo-przyrodniczych Ziemia Łódzka ma również wiele obiektów zabytkowych na swoim terenie. Najlepiej zachowały się zamki w Oporowie koło Kutna, Uniejowie, Łęczycy, Piotrkowie Trybunalskim oraz Rawie Mazowieckiej. Najbardziej znane pałace magnackie to Nieborów, Walewice i pałac w Małkowie.

Oprócz zabytków świeckich w regionie znajduje się również wiele obiektów sakralnych. Najważniejsze z nich to: Kolegiata w Tumie koło Łęczycy, kościół w Strońsku, kościół w Żarnowie, opactwo Cystersów w Sulejowie oraz pałace biskupów w Skierniewicach i Wolborzu. Szczególnie interesujące turystycznie są obiekty z XIX wieku związane z kształtowaniem się Łódzkiego Okręgu Przemysłowego (pałace, rezydencje, budynki fabryczne). Wśród zespołów rezydencjonalnych należy koniecznie wymienić pałac w Tubądzinie i dwór w Ożarowie.

Ważnym elementem krajobrazu kulturowego są obiekty architektury drewnianej (kościółki wieluńskie) oraz parki etnograficzne (skanseny). W województwie łódzkim znajdują się też znane miejsca kultu religijnego, które często są celem pielgrzymek: Zduńska Wola, Charlupia Mała, Uniejów, Wieluń, Głogowiec koło Kutna.

Program rozwoju województwa łódzkiego

- 1. Ochrona środowiska**
- 2. Kultura i ochrona jej dóbr**
- 3. Kultura fizyczna i sport**
- 4. Przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizacja lokalnego rynku pracy**
- 5. Zagospodarowanie przestrzenne**
- 6. Promocja i ochrona zdrowia**
- 7. Bezpieczeństwo publiczne**
- 8. Edukacja**
- 9. Pomoc społeczna**
- 10. Polityka regionalna**
- 11. Rolnictwo**
- 12. Gospodarka**

Ochrona środowiska

Cel główny

Ochrona naturalnych zasobów przyrody, stanowiących ważny element promocji regionu w Polsce i w Europie

W województwie łódzkim znajdują się 4 zespoły parków krajobrazowych zarządzanych przez Dyрекcję Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich, Dyрекcję Bolimowskiego Parku Krajobrazowego, Dyрекcję Sieradzkich Parków Krajobrazowych w Sieradzu oraz Zespołu Nadpilicznych Parków Krajobrazowych w Moszczenicy. Stanowią one zaplecze rekreacyjne obszarów zurbanizowanych i główne miejsce wypoczynku mieszkańców regionu.

Cele szczegółowe:

- stworzenie procedur współpracy pomiędzy instytucjami zarządzającymi parkami a instytucjami proekologicznymi, mającymi na celu rozbudowę infrastruktury agroturystycznej w otulinach parków i promującymi wiedzę na temat ochrony środowiska;
- promocja przez instytucje samorządowe wszystkich szczebli terenów objętych ochroną jako atrakcyjnych terenów wypoczynkowych.

Procedury wykorzystywania terenów chronionych zapewniają utrwalenie wiedzy na temat ochrony przyrody przy jednoczesnych zastosowaniu rozwiązań proekologicznych. Natomiast promocja terenów chronionych jako ekologicznych może spowodować rozwój obszarów leżących w bezpośredniej ich bliskości poprzez rozwój agroturystyki i powstanie drobnej działalności usługowej z nią związanej. Sam fakt istnienia w województwie terenów objętych ochroną wymusza konieczność pracy nad świadomością ekologiczną społeczeństwa i może stanowić podstawę do utrwalenia wiedzy na temat ochrony przyrody poza samymi obszarami chronionymi.

Działania:

- stała współpraca organizacji ekologicznych z samorządami w celu kontroli działalności samorządów w zakresie ochrony przyrody;

- szeroka konsultacja społeczna na temat troski o środowisko i przeciwdziałania jego degradacji;
- ekologiczne decyzje samorządów w różnych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego (np. ograniczenie wysypywania soli na drogi w czasie zimy) w celu zachęcenia inwestorów do działalności na obszarach wiejskich;
- wspieranie przez samorządy organizacji zajmujących się ochroną przyrody poprzez udostępnianie w informatorach samorządowych, na stronach internetowych itp. darmowych powierzchni w celu krzewienia wiedzy ekologicznej (np. na temat segregacji śmieci), bieżące informowanie o stanie komunalnego wysypiska śmieci, organizowanie w podległych samorządom szkołach lekcji na temat ekologii.

Kultura i ochrona jej dóbr

Zaniedbania i nierówny rozwój w sferze kultury oraz zaniedbanie i zaniechanie ochrony kulturowej spuścizny regionu prowadzą do zapóźnień rozwojowych i systematycznej degradacji naszego społeczeństwa we wszystkich dziedzinach.

Cel główny

Ochrona zabytków kultury województwa łódzkiego jednym z najważniejszych zadań samorządu i społeczeństwa

Cele szczegółowe:

- ożywienie działań instytucji kultury;
- uaktywnienie łódzkiego ośrodka telewizji i zwiększenie zasięgu jej oddziaływania;
- wsparcie lokalnych twórców kultury i upowszechnianie ich osiągnięć artystycznych;
- wsparcie regionalnej prasy lokalnej i lokalnych inicjatyw kulturalnych (szczególnie w gminach i powiatach) jako wielkiej siły budującej tożsamość wspólnot lokalnych;
- wspieranie inicjatyw lokalnych zmierzających do odbudowy obiektów zabytkowych i stałej nad nimi opieki;
- troska o miejsca pamięci dla budowania patriotyzmu, świadomości przynależności narodowej i lokalnych więzi w społeczeństwie;
- pielęgnowanie i przekazywanie wiedzy o ważnych wydarzeniach historycznych w regionie i wybitnych jego mieszkańcach oraz utrwalanie pamięci o nich.

Działania:

- powołanie do życia regionalnej fundacji rozwoju kultury jako instytucji wspierającej działania samorządów wszędzie tam, gdzie dana inicjatywa przekracza finansowe możliwości gminy czy powiatu;
- uruchomienie stypendiów wspierających wybitnych lokalnych twórców kultury;

- reaktywowanie ginących zawodów (koronkarstwo, garncarstwo, wikliniarstwo);
- odnowa tradycji jarmarków promujących lokalnych twórców ludowych;
- wsparcie finansowe lub całkowite finansowanie imprez kulturalnych, ułatwienie dostępu do placówek kulturalnych (muzeów, teatrów, kin, galerii) w postaci bezpłatnych biletów, bonów kulturalnych, zorganizowanych wyjazdów grupowych;
- stworzenie cyklicznego programu opisującego i upowszechniającego wiedzę o wspólnotach lokalnych, gminach, powiatach;
- doprowadzenie do wzrostu udziału samorządów w finansowaniu kultury;
- uruchomienie lokalnych programów edukacyjnych upowszechniających wiedzę o regionie, a skierowanych do młodzieży gimnazjalnej i szkół średnich (np. *Czy znasz swój region?* lub *W poszukiwaniu autorytetu*);
- wsparcie czytelnictwa wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.

Kultura fizyczna i sport

Cel główny

Kultura fizyczna i sport to sposób na zdrowe i aktywne życie

Cele szczegółowe:

- odbudowa i rozbudowa obiektów sportowych i rekreacyjnych;
- wspieranie cyklicznych imprez rekreacyjnych angażujących całe rodziny i promujących zdrowy tryb życia;
- promowanie sportu wśród młodych ludzi z rodzin o niskich dochodach i zagrożonych patologią społeczną jako sposobu na osiągnięcie sukcesu życiowego;
- wspieranie organizacyjnie i finansowo amatorskich zawodów i lig sportowych jako inicjatyw aktywizujących środowiska lokalne;
- reaktywowanie współfinansowania młodzieżowych klubów turystyki pieszej jako sposobu na zdrowie i poznawanie regionu;
- wspieranie organizacyjnie i finansowo inicjatyw lokalnych imprez sportowych i rekreacyjnych oraz budowy obiektów sportowych.

Działania:

- stworzenie programu i harmonogramu budowy i rozbudowy lokalnych obiektów sportowych i rekreacyjnych na każdym miejskim osiedlu, we wsi i miasteczku;
- zwiększenie liczby sportowych i rekreacyjnych zajęć pozalekcyjnych w szkołach wszystkich typów;
- wspieranie finansowo uzdolnionej sportowo młodzieży;
- zatrudnienie animatorów kultury fizycznej na osiedlach mieszkaniowych, we wsiach (np. aktywnych bezrobotnych i absolwentów szkół średnich), dla odciążenia dzieci i młodzieży od patologii społecznych i zachęcenia do uprawiania sportu i rekreacji fizycznej;
- uruchomienie systemu stypendiów dla uzdolnionej sportowo młodzieży;
- stworzenie harmonogramu cyklicznych imprez sportowych i rekreacyjnych dla osiedli mieszkaniowych, wsi i miasteczek.

Przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizacja lokalnego rynku pracy

---

Cel główny

Zwiększenie zatrudnienia to rozwiązanie większości problemów gospodarczych i społecznych w naszym województwie

Cele szczegółowe:

- program rozwoju małych przedsiębiorstw – stworzenie instytucji lokalnych wspierających ich powstawanie i działanie w każdym powiecie;
- aktywizacja środowisk zagrożonych trwałym bezrobociem;
- uporządkowanie i zdynamizowanie działań zmierzających do przyciągnięcia, wsparcia i wykorzystania dużych inwestorów na rynku pracy;
- inwestycje w infrastrukturę, zwiększające szanse rozwojowe przedsiębiorczości i zachęcające inwestorów do aktywności w regionie;
- wspieranie tworzenia i aktywizacja istniejących lokalnych stref inwestycyjnych;
- zdynamizowanie działań Urzędów Pracy w poszukiwaniu beneficjentów programów dla rozpoczynających działalność gospodarczą;
- aktywizacja zawodowa absolwentów szkół średnich i wyższych;
- reanimacja szkolnictwa zawodowego w korelacji z zapotrzebowaniem rynku pracy;
- rozwój turystyki i agroturystyki jako ważnej dziedziny gospodarki zwiększającej popyt na rynku pracy;
- systematyczna i planowa akcja informacyjna o działaniach na rzecz przedsiębiorców, bezrobotnych i absolwentów, prowadzona przez samorządy i wszystkie odpowiedzialne za tę dziedzinę życia społecznego instytucje.

Działania:

- wzmocnienie Wydziału Promocji i Rozwoju Gospodarczego przy Urzędzie Marszałkowskim;
- wydzielenie komórki do wspierania inwestycji lokalnych w skali gminy i powiatu;

- korelacja i współpraca między istniejącymi wydziałami rozwoju gospodarczego w samorządach oraz stworzenie wojewódzkiej mapy inwestycyjnej, z uwzględnieniem lokalnej specyfiki, specjalizacji, problemów i atutów gmin oraz powiatów;
- stworzenie dla osób bezrobotnych, absolwentów szkół średnich, wyższych i wszystkich chętnych cyklu szkoleń (bezpłatnych i odpłatnych częściowo), doksztalających w poszukiwanych specjalnościach; organizowanie spotkań z przedsiębiorcami, którzy osiągnęli sukces (potencjalne wzory do naśladowania), oraz przygotowanie sezonowych targów pracy informujących o potrzebach i oczekiwaniach rynku pracy;
- stworzenie przy Urzędzie Marszałkowskim komórki turystyki i agroturystyki zajmującej się akcją informacyjno-szkoleniową, monitorowaniem tej sfery oraz koordynacją działań podejmowanych przez samorządy;
- dofinansowanie szybkiego rozwoju lotniska w Łodzi oraz energiczne wsparcie koncepcji budowy osobowego lub towarowego lotniska w Babsku jako jednego z priorytetów w rozwoju województwa;
- powołanie do życia w każdym powiecie lub aktywizacja już istniejących inkubatorów przedsiębiorczości jako instytucji wspierających logistycznie (dostęp do komputerów, faksów, kserokopiarek, internetu, telefonów), doradczo (wsparcie prawne i merytoryczne) i finansowo (pożyczki na konkretne przedsięwzięcia gospodarcze) osoby rozpoczynające działalność gospodarczą;
- powołanie do życia animatorów przedsiębiorczości na osiedlach mieszkaniowych lub w gminach zagrożonych patologiami społecznymi, trwałą biedą i bezrobociem;
- stworzenie w szkołach średnich sieci młodzieżowych klubów planowania kariery, wspierających młodzież w aktywnym przygotowaniu do czekających wyzwań na rynku pracy;
- reanimacja rzadkich zawodów (krycie strzech, garncarstwo, stolarstwo, kowalstwo) jako element aktywizujący bezrobotnych i wspierający atrakcyjność turystyczną regionu;
- reanimacja lokalnych jarmarków rzemiosła przyciągających turystów;
- powołanie do życia w ramach Urzędów Pracy tzw. opiekunów projektów - osób prowadzących i wspomagających nowych przedsiębiorców;
- intensywna akcja promocyjna i informacyjna na temat zalet agroturystyki, skierowana do osób prowadzących gospodarstwa rolne.

Zagospodarowanie przestrzenne

Cel główny

Stworzenie przyjaznych planów zagospodarowania przestrzennego, umożliwiających rozwój przedsiębiorczości w dziedzinie budownictwa mieszkaniowego w oparciu o istniejącą i planowaną infrastrukturę

Obecnie stan zaawansowania prac planistycznych po zmianach prawnych unieważniających dotychczasowe miejscowe plany zagospodarowania jest mocno opóźniony w stosunku do potrzeb potencjalnych inwestorów instytucjonalnych i indywidualnych. Brak miejscowych planów zagospodarowania w znaczny sposób utrudnia, a nawet wręcz uniemożliwia, uruchomienie nowych inwestycji.

Cele szczegółowe:

- spowodowanie w jak najkrótszym czasie pełnego pokrycia gmin miejscowymi planami zagospodarowania;
- wypracowanie jasnych procedur procesu inwestycyjnego i podanie ich do publicznej wiadomości.

Na dzisiaj niewiele gmin w regionie posiada plany miejscowe, obejmujące swym zasięgiem atrakcyjne tereny inwestycyjne. Często zdarza się tak, że plany są robione dla doraźnych potrzeb inwestorów. Procedura tworzenia planów trwa około 6 miesięcy od chwili podjęcia uchwały o zamiarze prowadzenia prac nad planem do chwili jego uchwalenia, co najczęściej zniechęca potencjalnych inwestorów. Zakres posiadania miejscowych planów zagospodarowania może stanowić element wzrostu konkurencyjności gmin.

Ponadto niezrozumiałe procedury procesu inwestycyjnego powodują również cały szereg nieporozumień na linii urząd – inwestor. Opracowanie procedur i podanie ich do publicznej wiadomości zwiększa szanse na planowane rozpoczęcie i zakończenie inwestycji, gdyż świadomy inwestor może z góry planować działania związane z zabezpieczeniem niezbędnej dokumentacji na poszczególnych etapach inwestycji.

Działania:

- stworzenie gminnych i ponadgminnych (powiatowych) ośrodków planowania przestrzennego, które w ramach struktur gmin będą prowadzić procedury planistyczne. Tego typu forma organizacyjna znacznie zmniejsza koszty i skraca czas tworzenia miejscowych planów;
- stworzenie przejrzystych i czytelnych procedur procesu inwestycyjnego z przytoczeniem podstaw prawnych opisanych czynności prawnych i podaniem ich do publicznej wiadomości. Ponadto gmina powinna przygotować w/w procedury w formie broszury informacyjnej i wyłożyć ją w odpowiednich komórkach organizacyjnych dla powszechnej dostępności;
- wyposażenie przez gminy odpowiednich komórek organizacyjnych urzędu w dobrej klasy sprzęt komputerowy i wszystkie niezbędne urządzenia i sprzęty.

Promocja i ochrona zdrowia

Wskazanie roli promocji i ochrony zdrowia jako jednego z istotnych kierunków działań na rzecz poprawy stanu zdrowia społecznego oraz zidentyfikowanie i przedstawienie społecznych i ekonomicznych uwarunkowań, to podstawowe idee promocji zdrowia. Zainteresowanie tematem zdrowia i jego promocji w naszym województwie związane jest z faktem, że kondycja zdrowotna naszego społeczeństwa w różnych grupach wiekowych nie jest najlepsza.

Cel główny

Zdrowie mieszkańców regionu drogą do sukcesów społecznych i ekonomicznych

Cele szczegółowe:

- odczuwalna poprawa stanu zdrowia mieszkańców regionu;
- skrócenie czasu oczekiwania na wizyty u specjalistów i podjęcie właściwego leczenia;
- poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży (zdrowy kręgosłup, zadbane zęby, właściwa higiena);
- zapewnienie równego dostępu do świadczeń wszystkim mieszkańcom, niezależnie od ich miejsca zamieszkania, statusu społecznego i materialnego; istotne jest ponadto zapewnienie dostępności terytorialnej szczególnie na terenach wiejskich oraz dążenie do tego, aby w każdej gminie wiejskiej funkcjonowała co najmniej jedna praktyka lekarska zapewniająca poradę lekarską, opiekę pielęgniarską oraz podstawowe badania diagnostyczne;
- wspieranie tworzenia systemu ratownictwa medycznego, które umożliwi m.in. skrócenie czasu dojazdu zespołu ratownictwa medycznego do miejsca zdarzenia;
- zapewnienie wysokiej jakości opieki zdrowotnej w celu wczesnego rozpoznania chorób i oddalenia zagrożenia niepełnosprawnością i długotrwałą terapią.

Działania:

- ścisła współpraca pomiędzy lekarzem specjalistą a lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej w celu wczesnego rozpoznania wielu chorób i szybkiego wdrożenia właściwego leczenia;
- zwiększenie znaczenia szeroko rozumianej profilaktyki poprzez wspieranie programów mających na celu zwiększenie wykrywalności i leczenia chorób uznawanych za powszechnie występujące w naszym województwie (gruźlica płuc, nowotwory układu oddechowego, jaskra);
- propagowanie zdrowego stylu życia, na który składają się: aktywność fizyczna, sposób odżywiania się, umiejętność radzenia sobie ze stresem; nie bez znaczenia pozostaje środowisko przyrodnicze – czyste powietrze i woda;
- poprawienie usług medycznych poprzez wykonywanie świadczeń zgodnie z najnowszymi zdobyczami nauk medycznych w zakresie diagnozowania i leczenia wg określonych standardów,
- promocja zdrowia i prewencja chorób cywilizacyjnych (prewencja nikotynizmu i innych uzależnień, profilaktyka otyłości i wczesne wykrywanie cukrzycy, profilaktyka wad postawy u dzieci),
- skrócenie czasu oczekiwania na świadczenia specjalistycznej ambulatoryjnej i zamkniętej opieki zdrowotnej,
- zapewnienie odpowiedniego poziomu i dostępności do opieki stomatologicznej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Jesteśmy za powrotem stomatologów do szkół.

Bezpieczeństwo publiczne

Na poziomie krajowym bezpieczeństwo publiczne jest domeną odpowiedzialności państwa, natomiast na poziomie lokalnym istotną rolę w tej dziedzinie odgrywa samorząd terytorialny, organizacje pozarządowe i inne instytucje społeczeństwa obywatelskiego. Organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości są dla nich partnerem, który odpowiada na zapotrzebowanie lokalnych społeczności.

Cel główny

Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców i porządku publicznego w regionie

Cele szczegółowe:

- rozpoznanie głównych źródeł zagrożenia poczucia bezpieczeństwa;
- opracowanie metod przeciwdziałania zagrożeniom;
- poprawa stanu bezpieczeństwa w ruchu drogowym;
- wspólne podejmowanie działań profilaktyczno-resocjalizacyjnych.

Działania:

- wychowanie i edukacja na rzecz bezpieczeństwa publicznego;
- pełnienie aktywnej roli w kreowaniu polityki bezpieczeństwa na danym terenie i w danym czasie,
- inwestowanie w infrastrukturę na rzecz bezpieczeństwa, szczególnie w zakresie monitoringu miejsc zagrożonych oraz nowych rozwiązań architektoniczno-urbanistycznych;
- koordynowanie i organizacja działań w zakresie wypełniania czasu wolnego młodzieży;
- organizowanie i promowanie aktywności sportowej, kulturalnej i społecznej, kształtowanie postaw społecznych jednoznacznie negujących przestępstwo, przeciwdziałanie bezrobociu, wspieranie adaptacji społecznej osób, które weszły w konflikt z prawem, lecz chcą uniknąć powrotu na ścieżkę przestępczą;
- współpraca samorządu z instytucjami powołanymi do ochrony bezpieczeństwa publicznego (policja, straż miejska, straż pożarna);

- wsparcie inicjatyw prewencyjnych zmierzających do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- zwiększenie liczby patroli pieszych policji oraz wspieranie różnych form samoorganizowania się obywateli przeciw przestępczości (np. strażę obywatelskie).

Edukacja

Nikogo nie trzeba przekonywać, że społeczeństwo oparte na wiedzy jest silne i dynamiczne, a dobre wykształcenie jest drogą do sukcesu. Mamy to szczęście, że Łódź jest jednym z większych ośrodków akademickich w Polsce. Jednak możliwości kształcenia na wyższych uczelniach są coraz mniej dostępne szczególnie dla młodzieży z terenów wiejskich, która stanowi zaledwie kilka procent osób studiujących na bezpłatnych studiach dziennych.

Cel główny

Umożliwienie dostępu do edukacji na każdym poziomie dzieciom, młodzieży i osobom dorosłym

Cele szczegółowe:

- położenie nacisku na naukę języków obcych (szczególnie angielskiego) oraz informatyki już od pierwszego roku edukacji w szkole podstawowej;
- dostosowanie profilu kształcenia szkół ponadgimnazjalnych do zapotrzebowania rynku pracy;
- poprawa poziomu nauczania i kwalifikacji nauczycieli;
- wykorzystanie potencjału intelektualnego wyższych uczelni dla rozwoju innych dziedzin życia regionu;
- stworzenie systemu stypendialnego dla dzieci i młodzieży szczególnie uzdolnionych, pochodzących z biednych rodzin;
- zwiększenie roli szkoły jako centrum edukacyjno-kulturowego.

Działania:

- ponieważ nauka języków i informatyki jest szczególnie ważna w szybko rozwijającym się globalnym świecie, w którym coraz trudniej jest egzystować bez dobrej znajomości choćby jednego języka obcego i obsługi komputera, należy wprowadzić ją jak najwcześniej do szkoły;
- powołanie ponadgimnazjalnych szkół przygotowujących do zawodów, na które popyt zgłasza rynek pracy, a które wykształcą wykwalifikowanych murarzy, mechaników, spawaczy;

- organizowanie dla dzieci i młodzieży w szkołach zajęć pozalekcyjnych, wyrównujących różnice w poziomie wiedzy i wychowania, aby szkoła była dostępna cały dzień (zajęcia informatyczne, sportowe, teatralne, kółka zainteresowań); w miejscowościach, w których nie ma szkół, prowadzenie takiej działalności w świetlicach wiejskich, remizach, domach parafialnych;
- respektowanie przez system wychowawczy szkół publicznych chrześcijańskiego systemu wartości, opartego na tysiącletniej tradycji naszego narodu i państwa.

Pomoc społeczna

Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia tych osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Badania Głównego Urzędu Statystycznego pokazują, że obszar biedy w Polsce powiększa się. Nie inaczej jest i w województwie łódzkim.

Z obiektywnych badań wynika, że udział ludzi biednych w ogólnej liczbie mieszkańców jest odwrotnie proporcjonalny do wielkości miejscowości zamieszkania: najwyższy wśród mieszkańców wsi, najniższy wśród mieszkańców wielkich miast. Spośród grup społeczno-zawodowych najwyższe wskaźniki ubóstwa odnotowywane są wśród ludności utrzymującej się z pracy w rolnictwie, najbardziej narażeni na biedę są ludzie utrzymujący się ze świadczeń społecznych, rodziny z dziećmi, a w szczególności rodziny wielodzietne cierpią biedę znacznie częściej niż jednoosobowe gospodarstwa domowe oraz ludzie starsi, utrzymujący się z emerytur. I właśnie w te obszary skierujemy większe środki dla potrzebujących.

Bieda w regionie łódzkim jest tak duża, że należy ją uznać za podstawowy problem społeczny. Władze gminne są mało wrażliwe na istnienie biedy i ubóstwa w miastach i gminach. Koncentrują się głównie na promowaniu wykonywanych inwestycji.

Dlatego właśnie do samorządów powinni trafić ludzie wrażliwi społecznie, uczciwi i prawi, którzy będą zdecydowanie działali na rzecz pomocy osobom i rodzinom potrzebującym. Muszą to być ludzie, którzy nie potraktują tych problemów jak uciążliwą konieczność o drugorzędnym znaczeniu.

Rodzina jest podstawową komórką życia społecznego. Jest naturalną społecznością, w której mężczyzna i kobieta są wezwani do daru z siebie w miłości i do przekazywania życia. Autorytet, stałość i życie w związkach rodzinnych stanowią podstawy wolności, bezpieczeństwa i braterstwa w społeczeństwie.

Kryzys rodziny, powodowany między innymi powszechną biedą, staje się przyczyną kryzysu społeczeństwa. Liczne zjawiska patologiczne, od osamot-

nienia po przemoc i narkomanię, można tłumaczyć także tym, że rodziny straciły swą tożsamość i przestały odgrywać właściwą sobie rolę. Gdy upada rodzina, społeczeństwu zaczyna brakować tkanki łącznej, co pociąga za sobą katastrofalne skutki dla osób najsłabszych: dzieci, dorastającej młodzieży, niepełnosprawnych, chorych i w podeszłym wieku. Dlatego właśnie otoczymy szczególną opieką te rodziny, które z różnych powodów znalazły się w trudnej sytuacji materialnej. Biedę należy traktować jako zjawisko zagrażające rozwojowi całego regionu.

Cel główny

Nikt potrzebujący nie może pozostać bez pomocy

Cele szczegółowe:

- zorganizowanie systemu i struktur pomocy społecznej;
- usprawnienie komunikacji pomiędzy poszczególnymi strukturami pomocy;
- zmniejszenie biurokracji socjalnej;
- zreformowanie źle działającego systemu dystrybucji środków pomocowych;
- przypisanie zakresów kompetencji poszczególnym szczeblom organizacyjnym, a w efekcie poprawa koordynacji ich działań i nastanie porządku organizacyjnego;
- ustalenie odpowiedzialności za organizację i funkcjonowanie pomocy społecznej;
- uelastycznienie systemu podziału środków, aby dostępne były przede wszystkim w miesiącach, kiedy są najbardziej potrzebne;
- stworzenie systemu koordynującego wspólne działania dla racjonalnego otaczania opieką socjalną ludzi potrzebujących.

Działania:

- rozeznanie środowisk biedy w regionie i dotarcie do najbardziej potrzebujących;
- koordynacja współpracy na szczeblu lokalnym Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej z organizacjami pozarządowymi, w tym szczególnie z organizacjami kościelnymi;
- uruchomienie i wsparcie lokalnych działań (w duchu solidarności społecznej) dla uzupełnienia i wzbogacenia pomocy realizowanej przez instytucje i organizacje pozarządowe.

Polityka regionalna

Najbliższe lata będą ważnym okresem dla województwa łódzkiego. Dzięki rozszerzeniu Unii Europejskiej i kształtowaniu się nowych powiązań gospodarczych, politycznych i społecznych w Europie Środkowej, możemy wykorzystać nasze centralne położenie. To właśnie w naszym województwie przecinają się europejskie trasy transportowe. Posiadamy znaczny potencjał gospodarczy, kulturowy, a dzięki uczelniom wyższym - również intelektualny.

Dzięki położeniu naszego regionu na skrzyżowaniach tras komunikacyjnych między Wschodem a Zachodem, mamy szansę stać się ważnym ogniwem łączącym przeciwległe krańce kontynentu. Jednak do tej pory korzyści wynikające z centralnego położenia nie są dostatecznie wykorzystywane.

Cel główny

Podniesienie rangi regionu łódzkiego w skali kraju i Europy

Cele szczegółowe:

- wykorzystanie centralnego położenia w kraju dla pełnego rozwoju regionu;
- podniesienie poziomu cywilizacyjnego życia mieszkańców województwa;
- komunikacyjne scalenie regionu.

Działania:

- podniesienie atrakcyjności naszego województwa jako obszaru sprzyjającego zarówno inwestorom zagranicznym jak i rodzimym podmiotom gospodarczym;
- stworzenie realnego regionu społeczno-ekonomicznego z Łodzią jako centralnym ośrodkiem, posiadającego własną podmiotowość kulturową i gospodarczą;
- przyspieszenie realizacji budowy autostrad w celu podniesienia atrakcyjności województwa dla inwestorów, modernizacja i rozbudowa dróg scalających region;
- modernizacja lotniska, budowa lotniska typu cargo;
- kreowanie w kraju i za granicą pozytywnego wizerunku województwa łódzkiego dla przyciągnięcia inwestorów i turystów;
- propagowanie wiedzy o regionie w kraju i za granicą, wzmocnienie poczucia tożsamości regionalnej mieszkańców województwa, wspomaganie rozwoju kultury regionalnej oraz inicjowanie ruchów regionalistycznych.

Rolnictwo

Warunki przyrodnicze i struktura gospodarstw, w porównaniu do innych obszarów Polski, nie są korzystne dla gospodarki rolnej. Szczególnym problemem jest znaczne rozdrobnienie gospodarstw. Warunki zewnętrzne, które w znacznym stopniu determinują rozwój tego sektora w naszym województwie, są wyjątkowo niekorzystne. Część z nich to przyczyny subiektywne, ale większość spowodowana jest wieloletnimi zaniedbaniami i zaniechaniami poprzednich gremiów rządzących województwem.

Województwo łódzkie należy do najbiedniejszych jednostek terytorialnych. Na przestrzeni ostatnich lat dochody województwa łódzkiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca plasowały region w grupie najbiedniejszych w kraju. Duży jest dystans dzielący województwo od średniej krajowej. W wydatkach samorządu województwa łódzkiego niepokojący jest niski udział przedsięwzięć inwestycyjnych. Rośnie zadłużenie samorządów regionu łódzkiego, co przy niskich dochodach oraz małych wydatkach inwestycyjnych jest zjawiskiem wyjątkowo niekorzystnym. A właśnie głównie poprzez lokalne samorządy realizowana jest rozbudowa infrastruktury technicznej i społecznej wsi.

Dlatego podstawą naszych działań będzie strategia zrównoważonego rozwoju.

Cel główny

Zwiększenie konkurencyjności gospodarki żywnościowej, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich i prowadzenie aktywnej polityki społecznej na wsi

Cele szczegółowe:

- wzmocnienie roli samorządów lokalnych w regionie;
- kompetentni ludzie na stanowiskach decyzyjnych;
- sprawne i efektywne funkcjonowanie administracji publicznej oraz instytucji i organizacji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich;
- poprawa warunków cywilizacyjnych mieszkańców wsi za sprawą wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich;
- wzmocnienie instytucji i organizacji pozarządowych wspierających rozwój obszarów wiejskich;
- wsparcie dla rozwoju rynku rolno-spożywczego w całym województwie;

- aktywna polityka prorozwojowa samorządów wiejskich.

Działania:

- rozbudowa infrastruktury społecznej poprzez zwiększenie dostępności mieszkańców wsi do opieki medycznej i pomocy społecznej;
- stworzenie programów przeciwdziałania ubóstwu i patologii na obszarach wiejskich;
- systematyczna i pełna informacja dla rolników, przetwórców i mieszkańców wsi w celu umożliwienia gospodarstwom rolnym i przetwórcom pełnego wykorzystania dopłat, dotacji, funduszy unijnych;
- zwiększenie dostępności dzieci i młodzieży ze wsi do różnych typów szkół, szczególnie filii wyższych uczelni;
- inicjowanie i wspieranie tworzenia się nowoczesnych form organizacji producentów rolnych;
- inicjowanie rozwoju gospodarstw agroturystycznych oraz gospodarstw produkujących zdrową żywność.

Gospodarka

Województwo łódzkie specjalizuje się przede wszystkim w przemysłach tradycyjnych i w rolnictwie. Dzięki bogatym zasobom węgla brunatnego dobrze rozwinął się w regionie przemysł wydobywczy i energetyczny. W czołówce najbogatszych przedsiębiorstw w Polsce znajduje się kompleks paliwowo-energetyczny Bełchatów SA. Produkuje on ponad 20% całej energii elektrycznej kraju. Województwo łódzkie jest także krajowym potentatem w produkcji płytek ceramicznych. Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna oferuje atrakcyjne warunki przedsiębiorcom. Inwestorzy otrzymują pomoc publiczną w formie zwolnień podatkowych i mają ustawowo zagwarantowaną niezmienną wartość praw nabytych do zwolnień i ulg. Głównym czynnikiem przyspieszającym rozwój społeczno-gospodarczy województwa łódzkiego jest rosnąca dostępność komunikacyjna, mająca pozytywny wpływ na możliwość poznania terenów pod planowane inwestycje.

Gospodarka województwa łódzkiego charakteryzuje się niską konkurencyjnością w porównaniu do innych regionów w kraju. Zamierzamy zmienić tę niekorzystną sytuację.

Cel główny

Województwo łódzkie regionem zrównoważonego rozwoju gospodarczego

Cele szczegółowe:

- wyrównanie różnic poziomu rozwoju w regionie;
- poprawa konkurencyjności województwa łódzkiego w Polsce i w Europie;
- stały, równomierny wzrost gospodarczy.

Działania:

- wspieranie innowacyjności jako podstawowego elementu konkurencyjności przedsiębiorstw,
- rozwój aktywnej polityki zatrudniania;
- tworzenie wizerunku regionu przyjaznego dla inwestorów;
- promocja lokalnej przedsiębiorczości;

- modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i technicznej zwiększającej dostępność województwa dla inwestorów;
- promocja budowy lotniska między Łodzią a Warszawą,
- wdrożenie systemu ulatwień i ulg dla inwestorów,
- rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w dziedzinie turystyki i rekreacji.

Samorządowy Program PiS Rozwoju Województwa opracował Samorządowy Zespół Programowy, powołany przez Klub Parlamentarny „Prawo i Sprawiedliwość” i Zarząd Główny Partii „Prawo i Sprawiedliwość”, w skład którego weszli przedstawiciele parlamentu, administracji rządowej i samorządowej w województwach, a także przedstawiciele instytucji i organizacji społeczno-gospodarczych.

Przy opracowaniu Programu wykorzystano materiały przygotowane przez Rząd RP, a także władze samorządowe poszczególnych województw.

WYDAWCA:
KOMITET WYBORCZY

Prawo i Sprawiedliwość

ul. Nowogrodzka 84/86, 02-018 Warszawa
tel. (+48) 22 6215035, faks (+48) 22 6216767

www.pis.org.pl